Poštnina plačana v gotovini. Maribor, četrtek 3. decembra 1936 Štev. 277. Leto X. (XVII.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Novi svet

V povojni dobi je pronicalo v evropsko javno mišljenje nekaj kakor prepričanje, da Evropa ne vlada več svetu. V tem oziru obstojajo celo razne znanstvene podmene, ki skušajo v tem vprašanju določeno opredeliti posamezna mnenja. Znana je Spenglerjeva knjiga o propadu in zatonu Evrope. Spenglerju so sledili mnogi drugi znanstveniki in teoretiki. Druga skupina pa se je formirala okoli znanega španskega filozofa José Ortega Y Gasseta, ki je pobijal to pesimistično mišljenje. Oglasil pa se je tudi Amerikanec Waldo Franc, ki je v svoji znani knjigi o ponovnem odkritju Amerike zatrjeval, da je Evropa v zadnjih zdihljajih in da je Amerika ona celina, ki naj sledi Evropi v vodstvu sveta.

Danes doživljamo dogodke, ki kažejo razprto Evropo, ki je ostro opredeljena v dve ideološki fronti. Medtem pa se Azija pod vodstvom Japoncev združuje in zbira, tretja vodilna celina, »novi svet« Amerika pa se, kakor kaže pravkar zbrana vseameriška konferenca v Buenos Airesu, organizira popolnoma za sebe. Tej panameriški konferenci posveča vse svetovno časopisje in vsa svetovna politična javnost največjo pozornost. Otvoritvene besede predsednika Roosevelta, ki je po Wilsonu prvi kršil tradicijo ameriških prezidentov ter zapustil USA, da se iz meglenega podnebja severoameriških držav odpelje v pomladansko sončno pokrajino južne Amerike, jasno osvetljujejo politiko, ki jo hočejo voditi ameriške države v smislu miru na ameriškem kontinentu in doslednega izvajanja Monroeve vseameriške in samoameriške politične doktrine.

Sedanja **vseameriška konferenca** je osma po vrsti. Od leta 1826 sem, ko so se v Panami sestali k prvemu kongresu zastopniki vseh ameriških držav, pa do današnjega dne so se na teh vseameriških konferencah obravnavali vsi oni ameriški problemi, ki spajajo interese vseh ameriških držav v gospodarskem, pravnem, zdravstvenem in političnem pogledu. Namen sedanjega kongresa pa je v smislu ogromnega materiala, ki ga bo najožji sodelavec prezidenta Roosevelta znani Cordel Hull predložil zastopnikom 21 ameriških držav, da se poglobi Monroevo politično oznanilo ameriškemu narodu iz leta 1823. da pripada **Amerika Amerikancem in da vodi ameriški kontinent svojo, skupno in solidarno politiko.** Tako bodo na sedanjem kongresu obravnavali metode za preprečevanje in mirno reševanje konfliktov med ameriškimi državami, nadalje vprašanje zbliževanja in ožjega sodelovanja ameriških držav med seboj in z drugimi mednarodnimi ustanovi (Društvo narodov), potem pravila o pravicah in dolžnostih nevtralcev ter vojskujočih se strank, omejitev oboroževanja, ki naj služi samo notranji varnosti in obrambi proti napadom od zunaj, izenačenje zakonodaje o državljanstvu, ukrepe za ožjo gospodarsko sodelovanje ameriških držav (carinski dogovori, zdravstvene ureditve, izmenjava blaga, finančno sodelovanje, mednarodni momenti problema naseljevanja), izgraditev prometnih sredstev na morju in kopnem ter pospeševanje in poglabljanje umskih in kulturnih odnošajev med posameznimi ameriškimi državami.

So med ameriškimi državami gotova **nesoglasja,** med katerimi najmočneje zveni očitek manjših ameriških držav Združenim državam ameriškim, češ da so si prilastile dejanski protektorat nad ostalo Ameriko. Toda osebnost prezidenta Roosevelta jamči, da se bodo vsa ta nesoglasja rešila v duhu ameriške skupnosti in soglasnosti. Ni pa doslej še jasno, kakšno stališče bi zavzela Amerika v slučaju **svetovne vojne nevarnosti,** ki bi utegnila ogrožati tudi ameriške postojanke ob Pacifiku. Pariški »Populaire« objavlja na pr. uvodnik pod naslovom »Luč prihaja iz Amerike«, v katerem se zatrjuje, da nikdo ne ve, kakšno stališče bi zavzela Amerika v slučaju svetovnega konflikta, da pa more svet že danes računati na Ameriko kot braniteljico svetovnega miru.

Ob sedanji situaciji, ko je Evropa osamljena, ko se Azija vsebolj izmika evropskim vplivom, pa se človek nehote spomni navedene knjige Walda Franca. Mar je res Amerika, tista celina, ki naj bi prevzela vlogo Evrope v vodstvu sveta? So pa nekateri, ki pravijo, da je zmotna domneva, če bi se Ameriki pripisovala velika sposobnost odločanja v svetovnih konfliktih.

Znamenje resnosti položaja

V Angliji ustanavljajo urad za prehrano v slučaju vojne

LONDON, 3. decembra. **Britanska vlada je razglasila ustanovitev Food defence plan - Departements, to je posebnega departementa za preskrbo življenskih potrebščin v slučaju vojne. Namen te ustanove je, da izdela načrte za dobavo ter razdeljevanje živeža za slučaj eventuelne vojne. Med nalogami novega urada je premestitev pomorske trgovine in trgovinske plovbe iz bolj ogroženih pristanišč v manj ogrožene ter splošna racionalizacija v uporabi življenskih potrebščin za slučaj vojne v vsej državi. Vodja novega urada je dosedanji drugi tajnik v ministrstvu poveljstva French. Ta sklep britanske vlade se v nekaterih krogih tolmači tako, da smatrajo vodilni angleški krogi mednarodni položaj kot zelo resen in da je treba za vsak slučaj zavarovati se v vsakem oziru. Še pred nedavnim je predsednik britanske vlade Baldwin odbil sličen predlog kraljevih komisij za državno obrambo. Najnovejši sklep, ki se je izvršil v vsej tajnosti, pa dokazuje, da se je načelno stališče britanske vlade v tem oziru spremenilo, pri čemer so nedvomno bili merodajni važni razlogi.**

LONDON, 3. decembra. **Ob priliki včerajšnje debate glede zakonskega predloga, radi katerega se angleškim ladjam prepoveduje prevoz vojnega materiala v španske luke, je med drugim spregovoril tudi zunanji minister Eden, ki je dejal, da je situacija zelo vznemirljiva in da britanska vlada ne smatra za primerno, da cela vrsta držav materialno ali moralno podpira eno ali drugo stranko v Španiji. Navedeni zakonski predlog o prepovedi angleškim ladjam, da prevažajo vojni material v španska pristanišča, je bil sprejet z 239 proti 132 glasovom. Debate se je udeležil tudi narodni poslanec James, ki je z delegacijo britanskega parlamenta posetil Španijo. Omenjeni je dejal: »Če ne pride do intervencije, se bo španska državljanska vojna pretvorila v borbo za medsebojno iztrebljenje ter sta se obe strani odločili, da popolnoma iztrebita in uničita svojega nasprotnika. Obe stranki prejemata danes stalno materialno in moralno pomoč iz inozemstva. Položaj je danes tamkaj tak, da se na španskih tleh vodi mednarodna državljanska vojna. Tako se na primer na strani valencijske vlade bori neka mednarodna brigada z uprav neverjetnim junaštvom in fanatizmom, o katerem si ne more nikdo napraviti prave slike. Ta brigada je, ki je v zadnjem času rešila Madrid pred padcem.**

V Parizu in Londonu optimizem
Largo Caballero: približuje se evropska vojna

PARIZ, 3. decembra. Akcija Anglije in Francije, da bi prišlo do premirja v Španiji, bo, kakor izgleda, uspešna in so tukajšnji krogi v tem oziru precej optimistični. Tako poroča »Matin«, da je že predložen tekst sporazuma o premirju. Kot institucija za pogajanja ni predvideno Društvo narodov, mraveč londonski nevtralitetni odbor, v katerem so zastopane vse prizadete sile. Nadalje poroča isti list, da je Litvinov spremenil svoje stališče in obvestil sovjetskega poslanika Rosenberga v Španiji, da moskovska vlada ne odobrava tega, da se vlada v Valenciji obrača na Društvo narodov.

VALENCIJA, 3. decembra. Havas poroča: Tukaj se je sestal španski parlament ter izrekel vladi enodušno zaupnico Iz seje se je odposlala pozdravna brzojavka predsedniku francoskega parlamenta Herriotu ter vladama v Mehiki in sovjetski Rusiji. Pred parlamentom je imel Caballero govor, v katerem je dejal, da se Evropi približuje svetovna vojna, nakar bo sledila splošna svetovna katastrofa.

PARIZ, 3. decembra. Čete generala Franca, ki so izvršile velikopotezno napadalno akcijo, da bi se izmotali iz klešč, v katerem so zašle radi prodora vladnih čet v jugozapadnem delu Madrida, kjer jim grozi obkolitev, so bile odbite in je obležalo na bojišču na obeh straneh 4000 mrtvih in ranjenih. Največje izgube je imela pri teh borbah takozvana tujska brigada. Položaj pri Madridu se po mnenju vojaških strokovnjakov razvija vedno bolj v korist vladnih čet.

CARIGRAD, 3. decembra. Iz sovjetske Rusije neprestano plujejo mio transporti vojnega materiala, hrane ter vojske za Španijo. Kapetani poedinih brodov deklarirajo, da gre za blago, ki je namenjeno za izvenšpanske luke. Zadnje dni preteklega meseca so pluli skozi gibraltarsko ožino dva ruska, eden grški ter eden mehiški parobrod z vojnim materialom, hrano ter vojsko za španske luke. Včeraj je plul skozi ožino neki grški parobrod, na katerem je bilo 24 tankov ter več ruskih letal. Tudi je včeraj zjutraj plul proti Španiji sovjetski parobrod »Čičerin« z večjim številom letalcev in mehanikov za Španijo. Z nekaterimi ruskimi brodovi se vračajo v Rusijo ranjenci iz španskih borb.

Časniške gredice

NIČ SE NI SPREMENILO.

»V preteklih stoletjih je zavladala Madjarska nad Slovaško, Hrvatsko, Transilvanijo, torej nad deželami, ki niso nikdar bile naseljene po madjarskem prebivalstvu in ki niso nikdar tvorile sestavnega dela madjarske nacionalne dediščine. Romunija, Hrvatska in Slovaška so bile vladane le po sili in so jih kruto zasledovali radi zvestobe materinščini ter so bile vedno grozotno potlačene, kolikorkrat so se uprle neznosnemu pritisku. Proces proti Madjarski se je vodil pred vsem svetom na mirovni konferenci v Parizu, ki se je je udeležila tudi Italija. Nič ne kaže na to, da bi se bile razmere odtlej na kakršenkoli način spremenile. Ali imajo mar Romuni, Hrvati in Slovaki že dovolj svobode? Mar hočejo zopet pod madjarski bič? Nič takšnega ni opaziti. Radi tega ni revizija trianonske pogodbe več vprašanje pravičnosti. Postala je vprašanje moči. Čim bo 10 milijonov Madjarov zadoščalo, da lahko premaga 50 milijonov Romunov, Jugoslovenov in Čehoslovakov, se bo vprašanje revizije uredilo. Dotlej pa je revizionizem samo predmet drzne demagogije.« (L' Independance Roumaine).

»DOMOLJUB« IN FRAMAZONI.

Tuk. »Delavska politika« piše: »Domoljub« je pričel v podlistku priobčevati razpravo o framazonstvu. Vsekakor je koristno, da se tudi kmečko ljudstvo poduči o teh ljudeh. Ker obeta razprava, da bo izčrpna, pričakujemo, da bo »Domoljub« navedel tudi tiste odlične framazone, ki so ugledni člani stranke, za katero »Domoljub« agitira in da bo dotičnim gospodom tudi poslal vse številke, v katerih obravnava prostozidarstvo.«

»ZA JUDEŽEV DENAR NARODNIH IZDAJIC«.

Neki ljubljanski list piše: »Isti dan, ko je knez Pavle na Brdu sprejel dr. Mačka, so neznani storilci v Dubrovniku oskrunili spomenik kralju Petru Osvoboditelju, delo slovečega kiparja Ivana Meštrovića, ki ga je pred več kakor desetimi leti dala mestna občina vzidati v večen spomin osvoboditve v mestno obzidje. Ogorčenje radi tega zločina je bilo v Dubrovniku splošno in mestni župan je hitel razpisati nagrado 5000 Din onemu, ki najde in ovadi zločince. V Dubrovniku izhajajoči list »Narodni Svijest« je to herostratsko dejanje obsodil, namignil pa je obenem, da so zločin nemara zagrešili — jugoslovenski nacionalisti v nameri, da bi ga podtaknili svojim političnim nasprotnikom. Ta podla insinuacija je vse nacionalne kroge silno ogorčila. Zbrali so se takoj predstavniki vseh jugoslovenskih organizacij ter sklenili najodločnejši protest proti takšnemu zlobnemu podtikanju. Obenem so razpisali nagrado 10.000 Din onemu, ki izsledi zločince. »Samouprava« glavno glasilo JRZ in vlade, piše o tej aferi: »Ta detalj je najboljši dokaz psihoze našega nejunaškega časa. Skrajni čas je, da se ti agenti provokaterji enkrat za vedno pomečejo iz naše narodne sredine in se onemogočijo. To pa bo šele takrat, ko se predstavniki Srbov Hrvatov sporazumejo, kar je naša iskrena želja. Ko se bo to zgodilo, se bodo morali taki kriminalni tipi seliti v Kanado, da se javijo svojemu »poglavarju« (dr. A. Paveliću) in živijo od Judeževega denarja narodnih izdajic in tujinskih izmečkov, dokler jih ne bodo tudi ti gospodarji spodili iz svoje službe, kakor onega Zamorca, ki je izvršil svojo dolžnost.«

Domači zagledi

Naša pesem v Studencih

Med prireditvami v proslavo zedinjenja zavzema častno mesto večer Narodne Odbrane na Studencih. V dvorani pri Grmeku se je zvrstil bogat spored, ki ga je uvedel predsednik studenške Narodne Odbrane Ivan Golčer z iskreno dobrodošlico, dr. Miloš Vauhnik iz Maribora pa z globokim navdušujočim govorom, — Pevsko društvo »Drava« je nato v pozdrav navzočim obmejnim pevcem iz Gradišča zapela slovesno Adamičevo »Zdravico«. Mala Elica Bagrenovska je nato deklamirala pomembno pesem »Novo pokolenje«, Kočevarjeva Sonja pa občuteno obljubo »Prvi december brez Njega«. Obe sta napravili prisrčen vtis. Središče zanimanja je bil ta večer fantovski zbor iz Gradišča, ki ga je navzoče občinstvo burno pozdravilo. Dvanajst jih je nastopilo, peli so pa razen Vilharjeve »Slovenec, Srb, Hrvat« same narodne: Gradiško »himno«, Marička je štimana, Pa tam dol za Dravo, Vasovalko (Je komaj noč storila se), Po planincah sem hodiu in Pomlad vesela mi oživi. Naši fantje pojejo tako prijetno, naravno, iz srca v srce, da mora njihova lepa zdaj mehka, zdaj spet elementarno šaljiva pesem, ki je tako pristno naša, doseči popoln uspeh. Zanimiva je bila posebno pesem »Pomlad vesela mi oživi«, ki so jo dali kar brez dirigenta, kakor v neprisiljenem tovariškem krogu na vasi. Ni čuda, če je bilo toliko navdušenega odobravanja. Zborovodja, mladi gradiški šolski upravitelj Jože Turk je na kratko povedal o življenju na Kozjaku in o požrtvovalnosti mladih pevcev ter je povabil naše ljudi, naj pogosteje obiskujejo obmejno kozjaško stran. — Baritonist Jože Žnidarčič je nato ob pianinski spremljavi P. Hvale zapel Volaričevi »Dekliško tožbo« in »Oj rožmarin«. Žnidarčič si bo moral svoj po naravi prijetni glas s pridno vajo še izpopolniti, s čimer bo postal jako uporaben pevec. — Pevsko društvo »Nanos« je pod svojim novim vodjo Petrom Hvalo podalo v mešanem zboru Prelovčev »Pozdrav«, hudomušno Vodopivčevo »Boter polž« ter narodni »Slovo« in »Temna noč se je storila« v Venturinijevi priredbi. Zbor je v ženskih glasovih nekoliko šibek, v splošnem pa je celota simpatična. V komediji »Samomorilka« je igralska dvojica Milena Žerjavova in avtor Jože Mlakar svojo vlogo rešila s primernim vživetjem. Senjor naših pevovodij Jože Lah je nastopil s krčevinskimi »Lunaši«. Zapeli so Adamičeve poredne »Završke fante« in Juvančev »Šopek«, v katerem pa so nagajale delne intonančne motnje. Mali harmonikar Jerebov Erih je svojo nalogo dobro opravil. Ugajal je tudi duet. Župančičeve »Kvartopirce« je J. Mlakar glasovno in mimično izborno podal. — Da spada »Drava« med najboljše slovenske zbore, je splošno znano. Ta večer je pod vodstvom svojega priznanega dirigenta Albina Horvata neoporečno zapela Hajdrihovo mehko podoknico »V sladkih sanjih«, Druzovičevo priredbo narodne »Škrjanček poje« in Adamičevo »Fantje že vriskajo«. — Predsednik NO je izročil fantu iz Gradišča knjige za kaplske rojake, nato pa je spodbudno spregovoril še dr. Lašič kot predsednik Ciril-Metodove družbe.

Studenška Narodna Odbrana je ponovno dokazala, da se svojega cilja res zaveda. Povabila je obmejne Gradiščane, da smo se z njimi spoznali, poklonila jim je bratsko, prisrčno darilo. Želimo, da pridejo naši rojaki od meje pogosto k nam, še bolj potrebno pa je, da slovenski Mariborčani vzljubijo Kozjak in ga v bodoče bolj pridno obiskujejo, kar bo narodnovzgojno na obmejne Slovence silno dobro vplivalo. Organizacijo takih izletov naj prevzamejo naše narodnoobrambne organizacije. -n-s-

Podeželski komentarji

K prekomasaciji občine Sv. Lenart

»Slovenski gospodar« od 25. novembra t. l. je objavil svečano izjavo s trojiškimi glasovi izvoljenega predsednika občine Št. Lenart, da je on proti upostavitvi samostojne trške občine Sv. Lenart. Izjavi verjamemo, samo razlogi so šepavi. Če se v javni razpravi rabi beseda »protizakonitost«, je predpogoj, da pozna dotičnik tudi zakon. Trditi, da je protizakonita ustanovitev občine, če ona nima 5000 prebivalcev, kaže samo na popolno nepoznavanje obstoječih predpisov. Niti ena občina vsega našega okraja nima 5000 prebivalcev, kaj šele fara Sv. Lenart, ki ima komaj nekaj okoli 2000. Kljub temu si želi ta gospod »protizakonito« občino fara Sv. Lenart.

Vodilno načelo zakona o občinah je načelo samouprave. Trg Sv. Lenart si je priboril to pravico že pred več kot 300 leti. Z ozirom na delokrog občine, ki je določčn v § 77. z. o. o., se lahko govori o samoupravi le tedaj, če lahko izvršujejo te pravice kakor dolžnosti osebe, ki žive v sličnih socialnih in pridobitnih razmerah. Karakter prebivalstva trga, ki tvori sklenjeno celoto, je po svoji ogromni večini meščanski in se bistveno loči od okoliških naselij, ki so izključno kmetskega značaja. Kakor si gotovo kmetsko prebivalstvo ne želi, da bi se vmešaval v njegovo gospodarstvo advokat, čeravno bi mu mogoče kupil njegov oče kako kmetijo tako imajo tržani gotovo pravico, da odločajo sami o tem, kdo bo njim gospodaril v občini. Izmišljeno je, če se trdi, da je kdo pri pobiranju podpisov izrazil, da je želja po samostojnosti trga želja sedanjega predsednika občine. Tega mu nikdo ne bi verjel. Vsi, ki smo nabirali podpise, smo navajali kot razlog le željo po samostojnosti naše občinske uprave in smo dobili na tej podlagi od 187 živečih volilcev že 121 podpisov. Stališče sedanjega predsednika je tedaj v občini precej osamljeno. Iz njegovega dopisa izhaja, da si hoče svoje mesto, ki si ga je priboril sedaj z glasovi Sv. Trojice, ohraniti z glasovi okoliškega kmečkega prebivalstva. Pri tem računu pa se lahko tudi moti. Če imajo kmetje večino, bodo polagoma pri zavesti svoje moči tudi zahtevali svojega župana, kakor ga imajo sedaj. Edino pravilno je zato, da pustimo okolici njene pravice, da si izbirajo svoje može, po svojem okusu, isto pravico pa zahtevamo tudi za sebe, ker mislimo, da so tržani dovolj politično zreli za svojo samoupravo kakor so jo izvrševali dosedaj.

Dr. M. G.

Par utrinkov o hrani in značaju

Sesalce delimo v mesojedce in rastlinojedce. Pri tem opažamo, da žive rastlinojedci v splošnem dlje od mesojedcev, da so večji, okornejši in duševno manj razviti. Način dobivanja hrane zahteva pri mesojedcu telesno in duševno gibljivost. Kar se tiče mišične moči, se sprožijo sile pri mesojedcu navadno momentano z razmeroma veliko jakostjo, niso pa primerne za vztrajno težko delo, kakor pri rastlinojedcu.

Dejstvo, da so stroji odvzeli mišicam najtežje delo, je sokrivo težki krizi poljedelcev, ker pada konzum mlevskih izdelkov (kruh, polenta, riž) na račun cenejših mesnih izdelkov (n. pr. konjska salama), ki bolj ustrezajo prehrani telesa pri današnjih zahtevah delodajalcev. Ni pa ta prehrana zdravejša. Da je kljub temu povprečna človeška starost podaljšana, je v glavnem kriv šport, ki je spodrinil prejšnje pijančevanje. (Če se je življenje zdravili ljudi podaljšalo!)

Zanimivo je opazovati v lokalih, kjer se hrani mnogo ljudi, **zunanjost** posameznih oseb z njihovim **jedilnim listom.** Človek, ki je kolikor toliko poznavalec ljudi, bo kaj kmalu iz zunanjosti gosta sklepal, ali si bo naročil dva kosa torte ali krvav beefsteak. In ker je zunanjost skoraj brezizjemno verna slika notranjosti, bi skoraj rekli, da izvira srbijanska lisičja udarna sila iz **čevapčičev** in naša boguvdanost iz **žgancev.**

Kakor se zdi ta trditev smešna, ima vendar svojo realno podlago. Ob pretežno mesni hrani vrše namreč mesni razkrojni produkti v organizmu nekako samozastrupljenje, ki nanj najprej reagirajo živci. Hitrost in kakovost reagiranja našega živčnega sistema na zunanje vtise, ki je v zvezi z analognim duševnim življenjem, pa imenujemo značaj. Mesojedci so v pretežni večini sangviniki in koleriki.

Mala razlika v prehrani in v značaju se vidi že med **Kranjci** in med **Panonci.** Panonci jedo neprimerno več mesa, so ambicioznejši in bolje lavirajo v življenju. Gorenjski fant je počasen in vztrajen —, ampak če udari Panonca, se Panonec ne pobere več.

Thomastik in Pirastro strune
za violine ter Hohner glasbila ima na zalogi
V. WEIXL, MARIBOR

MAHATMA GANDI

vodja Indijcev, ki se bo po informacijah umaknil iz politike ter se bo pričel baviti s prirodnim zdravljenjem

Iz življenja in sveta

Zračna blokada — najnovejši način vojskovanja.

Angleške čete uvajajo v zadnjem času prav poseben način vojskovanja, tatakozvano zračno blokado. Na tak način so oddelili odnosno blokirali neko arabsko pleme v bližini luke Aden tako, da ni mogel nikdo iz naselja in ne v naselje. — Zrakoplovi so leteli tako nizko, da ni bilo potrebno metati bomb, ker se je vsakdo izmed prebivalcev bal, da ga zrakoplovi ne poderejo na tla ali pa da ga ne zadenejo številki izstrelki iz strojnic. Arabska naselbina je bila na ta način celih 7 dni popolnoma odrezana od sveta.

Mož s 14 križi — še zdrav in krepak.

Pred 145 leti se je rodil v Georgiji v naselbini Salajbanija naš današnji starostni rekorder Andrija Gvinišli, ki je prebil malodane vse življenje na polju in ki izgleda danes po 145 letih tako krepak in svež, da bi mu prisodili kvečjemu 70 let. Še danes se živo spominja na vse iz svojega življenja in se počuti kakor mladenič. Kljub 145 »pomladim«, hodi še danes večkrat na polja, dasiravno za delo ne more več prijeti, tako kakor v svojih mladeniških letih. Zanima se pa živalino za politiko in za Stalina, čigar rojak je, in se ne more načuditi kaj pravzaprav zasleduje današnja politika Sovjetske Rusije. Še vedno misli namreč ruskega carja.

Ptujsko pismo

Življenje v Ptuju teče mirno in topo. Razen kina in kavarne ni nobenih atrakcij. V njej in na ulicah, po trgovinah in krčmah se prekvasi vsa politika, poklepeta o ženskah in tupatam ob Dravi malo zasanjari...

Tej slabokrvnosti je pred nedavnim prilila moči mariborska gledališka družina s tem, da je gostovala v mestnem gledališču z znano Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Z njo je zopet enkrat razgibala ves Ptuj in še okolico 12 km naokrog. — Ni pa tega motilo, da so si nekateri raje ogledovali krasen avtokar, v katerem so se pripeljali igralci, in ni motilo, da so bili drugi zadržani, tretji ne vem že kaj, ker — vsak ima pač svojo pravico!

— — — — — — — — — — — —

Režija je bila tokrat tesno v miljeju groteskosti in so se ravno zato izluščile v nas samih tiste psihološke cankarjevske finese, ki jih ob čitanju ali pa v kakršnikoli drugačni režiji sploh ali pa vsaj tako ne bi začutili in ne doživeli. Tega se je zavedal režiser Kovič, ki je zato stilu te režije bil dosleden ter se ravno s táko najbolj približal Cankarjevemu hotenju: izoblikovanju ideje in aktualne problematike. Če je v dosego tega mnogokje podčrtal in povdaril, je to bilo popolnoma nujno in celo potrebno, da se je mogel Cankarjev moško borbeni psihoanalizem tako razkriti in postaviti ter si

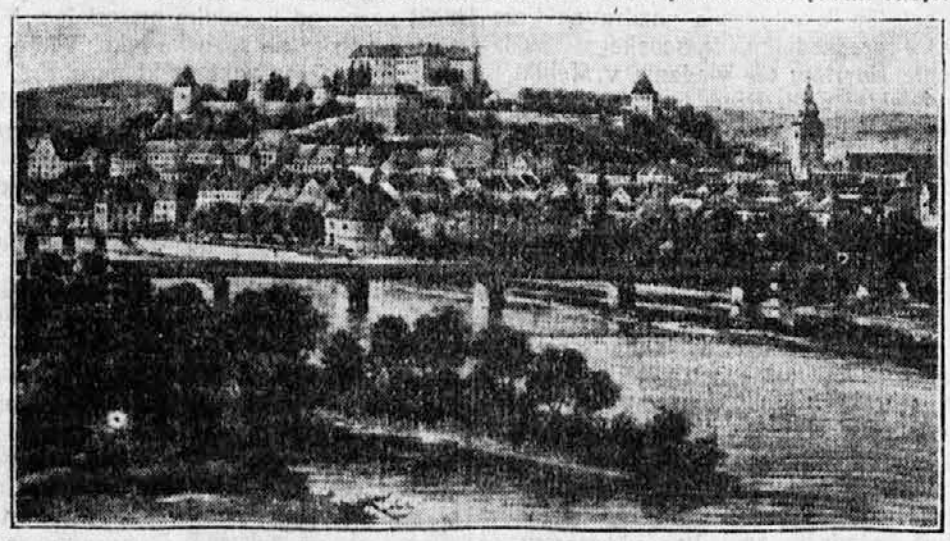

v drugačni režiji »Pohujšanja v dolini šentflorjanski« ne moremo misliti. Ta režija in igra, ki pomeni za mariborsko gledališko družino majhno revolucijo, ob njej sem imel nekaj tistega vtisa kot v Burianovem aventgardnem gledališču 36 v Pragi, je res povzdignila v zunanjih znamenjih notranje življenje vseh nastopajočih likov in če je bilo kje karikiranje, je bilo le zato, da je to in ono naznačilo, seveda v soglasju s Cankarjevim subjektivnim simbolizmom. S tem pa seveda karikiranje ni več bilo karikiranje! To je pa zopet zbližalo oder in publiko, ki se ji je tako bližje postavilo ogledalo naših drobnih razmer, ki še ravnotako kakor takrat, tudi danes ne segajo preko vaškega plotu..., da bi najbrž rajni Ivan, če bi še danes živel, hodil kakor Peter z bičem po prelepi dolini šentflorjanski, v kateri se je tako ukoreninil v njeno domačo zemljo, da je moral postati s kulturnim prerokom slovenstva še borec in s tem prvi naš umetnik, ki je samo umetnik.

— — — — — — — — — — — —

Vse dogajanje na odru je bilo skrbno ter z ljubeznijo izvajano. Saj so najmanjše vloge bile izdelane do takih potankosti in tako skrbno, da smo se prepričali, kako je važna vsaka vloga in da pravzaprav ni glavnih in ne vem še kakih vlog. Značilen primer je lik cerkovnika v maski in igri ali katerikoli drugi. Močno so tudi podčrtali ritmično in muzikalno kulturo, ki jo ravno Cankar zahteva, ako hočemo, da njegov jezik sam zapoje.

— — — — — — — — — — — —

Splošno razpoloženje v Ptuju je, da se je mariborska gledališka družina s »Pohujšanjem v dolini šentflorjanski« prav posrečeno vpeljala v gostovanja na ptujskem gledališkem odru. Zato si je čimpreje zopet želimo, da bomo zopet lahko široko zadihali. A. Debenak.

Mariborske in okoliške novice

Drevi v gledališču poslovilna predstava bivše mariborske dive Pavle Udovičeve. Priljubljena pevka nastopi v eni svojih najboljših ulog, kot Madeleine v Abrahamovi operети **»Ples v Savoyu«.** — Kulturna dolžnost vse mariborske gledališke publike je, da se drevi v polnem številu oddolži za neštete umetniške užitke, ki jih je pripravila s svojem lepim petjem in prisrčno igro Pavla Udovičeva. Nabavite pravočasno vstopnice! — (Tel. 23-82). Bloki ne veljajo.

Srebrno poroko sta pred kratkim obhajala v najožjem rodbinskem krogu tukajšnji industrijalec in veleposestnik g. Josip P l e m e l j in njegova zvesta življenjska družica gospa Hermina. — Splošno priljubljenima slavljencema tudi naše najiskrenejše čestitke!

Delavci snujejo svojo tekstilno tvornico. Kakor poroča torkovo »Jutro« snujejo nekateri mariborski tekstilni delavci svojo lastno tekstilno tvornico. Ta zamisel delavske tekstilne tvornice v Mariboru odnosno v njega okolici naj bi se izvedla na zadružni podlagi.

Konferenca o zboljšanju obmejnega prometa na mariborskem glavnem kolodvoru, ki se je pred dnevi prekinila, se danes zopet nadaljuje. V Maribor so prispeli delegati železniških uprav generalne direkcije v Beogradu pod vodstvom ravnatelja g. dr. Cugmusa ter delegati avstrijske zvezne železnice. Pogajanja bodo trajala najbrže nekoliko dni.

Pod sumom požiga so orožniki aretirali 28letnega delavca Andreja S. iz Ruš, katerega so izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča. S. je osumljen, da je dne 1. decembra zanetil požar v tvornici za dušik v Rušah ter radi požara povzročil 172.000 dinarjev škode. Pri zaslišanju je S. zanikal vsako krivdo.

Po študijih v življenje. Na kemičnem oddelku ljubljanske tehnične fakultete je diplomirala za inž. kemije gdč Marija Z a k r a j š k o v a, hčerka tukajšnjega zdravnika dr. Zakrajška. Na zagrebški univerzi pa je promoviral za doktorja medicine gosp. Stane Grapar. — Čestitamo!

Miklavževa darila
IVAN KRAVOS, Aleksandrova c. 13

Nekatere mariborske ulice nameravajo preimenovati. Pri mestnem gradbenem uradu je izdelan osnutek, po katerem naj bi se nekatere marib. ulice preimenovale. Tako naj bi n. pr. Vrbanova ulica med Vodnikovim trgom in Vrtno ulico ohranila svoje ime, podaljšek od Gosposvetske ulice naprej pa naj bi se nazival »Ulica kralja Petra II.« Volkmarjeva ulica naj postane Ulica 23. novembra, Valvasorjeva ulica naj bi se preimenovala v Murščevo ulico, Tattenbachova ulica v Kocljevo ulico, Studeniška ulica v Studenško ulico, Ruška cesta v Ruško ulico, dr. Fran Rosinova ulica v Rosinovo ulico, Rajčeva ulica v Raičevo ulico, Principova ulica v Primčevo ulico, Poljska ulica v Ulico 30. maja, Pobrežka cesta med Kralja Petra trgom in Tržaško cesto v Žolgerjevo nabrežje, ulica Na poljani naj postane Raška ulica, Marmontova ulica se spremeni v Jenkovo ulico, Marksova ulica v Volkmarjevo ulico, Magdalenska ulica v Jerovškovo ulico, Langusova ulica v Žičko ulico, Komenskega ulica v Prelogovo ulico, Kacijanerjeva ulica v Dominkuševo ulico in Jenkova ulica pa se spremeni v Ozko ulico. — K stvari pa se še povrnemo.

Za Miklavža in Božič: Ilustrirani otroški pravljici **»Sinček Sneguljčice pri palčkih«** in **»Sovražnik Janka in Metke«.** Zvezek samo Din 6.—. Dobiva se v vseh knjigarnah.

Sokol Maribor III. pripravlja v režiji br. Hvalca igro **»Navaden človek«,** ki je na sokolskem odru v Studencih in drugod imela kolosalen uspeh. To igro vprizori Sokol Maribor III. 8. dec. ob 16. uri v krčevinski šoli.

Drevi koncert dr. Romana Klasinca v dvorani Grajskega kina. Začetek točno ob 20.15.

Mamice, ateki! Sokol Matica in pevsko društvo »Jadran« sta prejela pismo iz nebes, da pride sv. Miklavž z vsem nebeškim spremstvom, dne 6. decembra ob

Kino

Kino Union. Premiera izredno lepega filma »Slavček Petrograda«, Marija Cebotari, Svetislav Petrovič, Hilde v. Stolz

17. uri v Narodni dom. Pridite in razveselite svojo deco. Predprodaja vstopnic v trgovini Bureš, Vetrinjska ulica. Odrasli pa bodo deležni daril sv. Miklavža dne 7. decembra ob 20. uri zvečer. Pridite vsi na Sokolski Miklavžev ples.

Nalivno pero kupiš najboljše pri knjigarni Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Petek 4. Miklavžev večer v Veliki kavarni.

Miklavžev večer priredijo trg. in priv. nameščenci v soboto dne 5, 12. ob 20. v Narodnem domu. Darila prejema hišnik. Vsi iskreno vabljeni.

»Staribor« ima svoj redni mesečni sestanek v četrtek, dne 3. decembra ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodni dom«. Dnevni red: proslava petdesetletnice dr. Travnerja Vladimirja, višjega sodnega svetnika, člana in predavatelja »Staribora«. Med drugim pesniški pozdrav jubilanta po g. Kramerju Emilu, višjem sodnem svetniku v Mariboru. Vabljeni tudi stanovski tovariši ter prijatelji g. dr. Travnerja Vladimirja.

Ali ste že čuli radio svetovnega slovesa Hornyphon? Modeli 1937 so pravkar prispeli. Preizkusite jih brezobvezno. Samozastopstvo Hornyphon radijskih aparatov Meinel & Herold, Maribor, Gosposka 20.

Za bedno deco. Mariborski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda sta pred nekaj tedni poslali na različne zavode in osebe prošnje za prispevke v denarju ali blagu v svrho obdaritve revnih otrok. Ker se darila prve dni prihodnjega tedna odpošljejo na posamezne šole, se naprošajo podporniki, ki še tega niso storili, da pošljejo prispevke do prihodnje sobote t. j. 5. t. m. upraviteljstvu pomožne šole v Razlagovi ulici. Vsak dar pride revni deci prav!

Klavirski koncert Dr. Romana Klasinca. Drevi ob 1/49. priredi koncertni biro »Glasbene Matice« letošnji samostojni koncert g. dr. R. Klasinca. Tukajšnje občinstvo umetnika še dobro pozna, saj je še lani priredil klavirski koncert (v Mariboru) s katerim si je pridobil mnogo občudovalcev in čestilcev. Tudi kritiki so mnogo pisali o tem koncertu ter predvsem poudarjali njegov visok umetniški nivo ter izredno tehnično popolnost in znanje. Dela kakor so bile Regerjeve »Bachove« variacije je redko slišati tudi v koncertnem življenju velikih mest. — Pravo sliko o njegovih umetniških sposobnostih nam podajajo sledeča dejstva: dr. Klasinc je bil razen svojega absolutorija na glasbeni akademiji na Dunaju, odlikovan na tem zavodu še s posebno diplomo za izredno umetniško nadarjenost in sposobnost. Tako odlikovanje dobe samo najnadarjenejši absolventi in zanj je to priznanje tem častnejše, ker si ga je pridobil celo kot inozemec. Mnogo je doprinesel k njegovi poglobitvi in umetniškemu razvoju tudi studij glasbenih znanosti na dunajskem vseučilišču, kjer je l. 1934 napravil v tej stroki doktorat. Po svojem lanskem koncertu je Klasinc koncertiral v radiu v Zagrebu in na Dunaju. Tudi letošnji spored njegovega koncerta sestavljajo skladbe iz dobe romantike. Samo sonate od Scarlatija Pastorale in capriccio sta iz dobe Bacha. Težišče programa tvori (h moll) Sonata o Sikstu. Izraža vso demoničnost in briljanco klavirske tehnike svoječasno enega največjih virtuozov Liszta, vendar ostaja težišče dela še vedno le v globoko zasnovani in obenem lepi glasbi. Tehnika pa služi le kot pripomoček.

Spomnite se CMD!

Marsove sence nad Evropo

Mobilizacija v Nemčiji — Podaljšanje vojaškega roka v Belgiji — „Obrambni jez pred svetovno katastrofo"

PARIZ, 3. decembra. **Po najnovejših poročilih iz Berlina je odredil vojni minister mobilizacijo letnikov 1898 do 1908. Mobilizacijske depeše služijo mobilizirancem kot proste vozovnice na državnih železnicah in vseh plovnih progah. V splošnem prevladuje mnenje, da je ta ukrep v zvezi s sklepi vlade, ki se je sestala dne 1. decembra pod predsedstvom državnega kancelarja Hitlerja k važni seji. Vlada se je pečala z mednarodnim položajem in bodočo politiko Nemčije v španskem in sovjetskem vprašanju. V Parizu je ta vest povzročila ogromno razburjenje.**

BRUSELJ, 3. decembra. Belgijski parlament je s 137 proti 43 glasovom sprejel vladni predlog, v smislu katerega se rok vojaškega službovanja podaljša od enega leta na leto in pol. Pred glasovanjem je imel predsednik belgijske vlade van Zeeland govor, v katerem je izjavil, da je danes vojna nevarnost večja kakor kedajkoli in da je večja kakor ona leta 1914. Belgija lahko zmanjša to nevarnost le na ta način, če zasigura svojo obrambno silo. Treba je vse storiti, da ne postane Belgija, kakor je bilo to leta 1914, prehodno ozemlje.

PARIZ, 3. decembra. Vsi jutranji listi poročajo, da bo zunanji minister Delbos v petkovi seji zbornice podal važne in naravnost senzacionalne izjave glede sodelovanja med Francijo, Anglijo in Združenimi državami ameriškimi. Vse tri velesile so po sporočilu pariškega tiska odločene, da zajamčijo mir. Ta pakt, ki je v diplomatski pripravi, bo predstavljal brambni jez proti eventualnim svetovni katastrofi. K paktu naj bi pristopile vse miroljubne države. V političnih krogih so prepričani, da bi bila takšna zveza sposobna, da prepreči razvoj dogodkov kakor leta 1914.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 3. decembra ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. **Prvič. Poslovilna predstava Pavle Udovičeve. Izven.**
Petek, 4. decembra: Zaprto.

V torek premiera »Božjega človeka«. To odrsko silno učinkovito in pretresljivo delo se daje v proslavo 60. letnice hrvatskega književnika Milana B e g o v i ć a, čigar dela uprizarjajo z največjim uspehom skoro po vsem kulturnem svetu. Režija je Malčeva, na premiero je povabljen tudi pisatelj.

Poročne zadeve kralja Edvarda VIII.

LONDON, 3. decembra. **Londonski listi se pečajo s poročnimi načrti kralja Edvarda VIII., pri čemer se ugotavlja, da je bil v tej zvezi predsednik Baldwin dve uri pri kralju Edvardu VIII. Po svoji avdienci je izjavil, da bo kralj uredil zadevo svoje poroke v sporazumu z vlado. Za danes je sklicana seja kabineta, ki se bo pečala s tem vprašanjem. Listi poročajo o verjetnem kompromisu v tem smislu, da bi se kralju dovolila poroka po njegovi želji, pač pa bi bili otroci izključeni od prestolonasledstva. Govori se, da se hoče Edvard VIII. poročiti z gospo Simpsonovo.**

Pred podpisom francosko-jugoslovanske trgov. pogodbe

BEOGRAD, 3. decembra. Francoski trgovinski minister Paul Bastid prispe **semkaj v ponedeljek v spremstvu številnih ekspertov. Ob tej priliki se bo podpisala jugoslovensko francoska trgovinska pogodba.**

Športno gibanje

Spored zimsko-sportnih prireditev Mariborskega zimsko-sportnega podsaveza 1936-37

S pričetkom nove zimskosportne sezone, ki obeta postati ena najživahnejših od obstoja Mariborskega zimskosportnega podsaveza, so se vsi klubi in organizacije, ki gojijo zimski sport, živahno razgibali ter sestavili svoj program. Mariborski zimskosportni podsavez sam pa stoji letos pred težko nalogo. Izvedel bo namreč mednarodno državno prvenstvo v klasični kombinaciji, ki bo sploh največja prireditev v letošnji zimskosportni sezoni v naši državi. Tudi je MZSP poskrbel in pripravil smuško pot vrh Pohorja v Maribor, tako da bodo letos zimski sportniki imeli smuko prav do Maribora.

V naslednjem prinašamo spored posameznih klubov in organizacij v sezoni 1936/37:

1. januarja 1937: Ptuj: Lov na lisico. Prireditelj SK Ptuj. **6. jan.** Klubski dan vseh društev podsaveza. **10. jan.** Maribor: Smučarska štafeta. Prireditelj ISSK Maribor. Celje: Medklubske skakalne tekme. Otvoritev skakalnice. Prireditelj SK Celje. **17. jan.** Ptuj: Mladinska tekma. Prireditelj SK Ptuj. Celje: Mladinski dan (klasična kombinacija). Prireditelj Smučarski klub Celje. **23. in 24. jan.** Maribor: **Mednarodno državno prvenstvo v klasični kombinaciji v izvedbi Mariborskega zimskosportnega podsaveza.** Celje: Banovinski slalom za dame. Prireditelj Smučarski klub Celje. Celje: Podsavezna, obenem banovinska tekma v slalomu pri Celjski koči nad Celjem. Prireditelj SPD Celje. **31. jan.** Sv. Lovrenc na Pohorju: Skakalna tekma združena z otvoritvijo povečane skakalnice. Prireditelj Tujskoprometno društvo Sv. Lovrenc na Pohorju. Celje: Skakalne tekme za prvenstvo Celja v Liscah pri Celju. Prireditelj Smučarski klub Celje. Maribor: Klubski slalom in smuk ter mladinsko tekmovanje pod Malo kapo. Prireditelj SK Rapid. Celje: Medmestna smuška tekma Celje—Zagreb. Prireditelj SPD Celje. Maribor: Propagandna slalomska tekma pod Sv. Bolfenkom. Prireditelj MZSP.

2. februarja: Ptuj: Prvenstvo Ptuja. Prireditelj SK Ptuj. **7. febr.** Maribor: Slalom tekma pri Senjorjevem domu. Prireditelj ISSK Maribor. **14. febr.** Laško: Smuk in slalom na Šmohorju. Prireditelj SK Laško. Maribor: Orožnov smuk preko Pohorja. Prireditelj SPD Maribor. **21. febr.** Sv. Lovrenc na Pohorju: Sankaška tekma Smučarskega odseka Tujsko-prometnega društva Sv. Lovrenc na Pohorju. **28. febr.** Laško: Smuški tek na 18 km. Prireditelj SK Laško.

21. marca: Celje: Medklubski slalom na Smrekovcu. Prireditelj SK Celje. **28. in 29. III.** Celje: Podsavezno prvenstvo v alpski kombinaciji pri Celjski koči oz. Mozirski koči na Golteh. Prireditelj SPD Celje.

Kolesarsko društvo »Poštela« priredi, dne 5. decembra Miklavžev večer v Mautnerjevi gostilni. Darila sprejema gostilničar.

Anglija:Madjarska 6:2 (3:1). V Londonu se je vršila včeraj popoldne meddržavna nogometna tekma med Anglijo in Madjarsko, ki se je končala z zmago Anglije v razmerju 6:2.

Putnikove novice

Točenje brezalkoholnih pijač iz sadja in grozdja. Tujskoprometna zveza »Putnik« za bivšo mariborsko oblast v Mariboru priporoča vsem, posebno letoviščarskim krajem, kolodvorskim restavracijam in izletniškim točkam, da upoštevajo želje turistov in tujcev ter točijo brezalkoholne sadne in grozdne sokove.

Ptujske novice

Goljufija s hranilnimi knjižicami. Po ptujski okolici je hodil že delj časa nek mlajši človek, ki se je izdajal za uradnika pri sreskem načelstvu, pa tudi za trgovca in gostilničarja. Obiskal je le one stranke, pri katerih je vedel, da posedujejo hranilne knjižice. Z lastniki hranilnih knjižic je sklepal pogodbe, v katerih je navedel, da bo plačeval kupnino, ki je znašala od 80 do 85%, v obrokih. Ker se pa kupec hranilnih knjižic ni držal pogodbe in spioh ni plačal nobenega obroka, so postale dotične stranke pozorne in prijavile zadevo oblasti. Poslednja je uvedla preiskavo in dognala, da je kupovalec hranilnih knjižic identičen z 32 letnim Konradom Č. Nadalje je preiskava dognala, da je imenovani na ta način ogoljufal več strank in jih spravil ob svoje prihranke in znaša celotna škoda nad 100.000 Din. Preiskava je tudi ugotovila, da je Č. kupljene knjižice takoj zopet prodal za 50% in denar pridržal za sebe, strankam pa ki so mu prodale knjižice, ni plačal ničesar. Ko je Č. zvedel, da je prišla njegova goljufija na dan in je uvedena proti njemu sodna preiskava, je zapustil službo ter izginil iz Ptuja neznano kam.

Kino. V četrtek 3. t. m. ob 20. uri se predvaja film »Miss Barret«. V soboto 5. in nedeljo 6. t. m. pa je na vrsti film »Kleopatra«.

Ne pozabi naročnine!

Za Miklavža

najfinejša močnata jedila, kanditi, bonboni, čokolade, sladkarije

slaščičarna EMAN ILICH

Slovenska ulica 6 — Meljska cesta 2

Mali oglasi

Razno

MIKLAVŽEV VEČER
v **Grajski kleti** v soboto 5. decembra, sodeluje prvovrstna ruska balalajka. Dekoracija. Darila se oddajo pri blagajni. 6065

SVARILO!
Svarim vsakogar dajati moji ženi Alojziji Dobinger na moje ime blago ali denar, ker jaz nisem plačnik. Ferdo Dobinger, Bolfenkova 18, Nova vas pri Mariboru. 6053

Cedni flaneli in barhenti

po ugodnih cenah

Tekstilana Rüdefeldt

Maribor, Gosposka 14

Spomnite se CMD!

Službo dobi

Za takojšen nastop iščem pridno, marljivo in pošteno
SLUŽKINJO
veščo hišnega dela. Vprašati v upravi lista. 6039

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA
za novo mešano delo sprejme takoj J. Orosel, Pekre pri Mariboru. 6054

Prodam

KANARČKI
izvrstni pevci, poceni naprodaj. Gregorčičeva 8-I. 6055

Službo išče

Služba
SOBARICE
iščem za čez dan. Naslov v upravi. 6056

Mlada in pridna
POSTREŽNICA
išče delo od 10. ure do 16. ure. Naslov v upravi lista. 6047

Posest

MALA HIŠA
z vrtom naprodaj. Cena Din 7000. Dolinšek, Koroška cesta 56, Maribor. 6045

Stanovanje

STANOVANJE,
visokopritlično, 3 sobe, kuhinja, kopalnica in soba za služkinjo, popolnoma zaključeno, oddam s 1. decembrom. Vprašati Tattenbachova ulica 15, pri hišnici. 6022

STANOVANJE
sobo in kuhinjo 350, dve sobi in kuhinja 500, tri sobe in kuhinja s kopalnico in verando v I. nadstropju Din 700, v novi hiši 2 sobi in kuhinja, parketirano 550 in 650 Din, oddam. Maribor, Smetanova ul. 59. 6049

Sobo odda

SOBO
s hrano oddam. Vrbanova ul. 28, pritličje, desno. 6064

PODSTREŠNO SOBO
oddam eni ali dvema osebama. Gosposvetska 14, Studenci. 6060

Ceneno prenošišče oddam eni ali dvema
GOSPODIČNAMA,
ki sta čez dan zaposleni. — Aleksandrova 44-II. desno. 6069

SOBO
lepo, opremljeno, etažna kurjava, uporaba kopalnice, oddam s 15. decembrom. Naslov v upravi. 6051

ODDAM SOBO
s štedilnikom s 1. januarjem. Ljubljanska ul. 42. 6046

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Kožuhovino
vsakovrstno po najnižjih cenah v najboljši strokovni izdelavi Vam nudi
P. Semko, 5358
krznarski mojster, Gosposka 37

Poskusite našo novo
kavino mešanico

Z. ANDERLE
MARIBOR GOSPOSKA UL. 20

ZAHVALA.

Vsem, ki ste ji lajšali trpljenje v težki bolezni, vsem, ki ste jo počastili z zadnjim obiskom, vsem, ki ste jo zasuli s cvetjem ter njim, ki so spremili na zadnji poti našo dobro soprogo in mamico, gospo

Nežo Pečečnik

soprogo narednika-vodnika

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Josip Pečečnik in otroci.

Maribor, dne 3. decembra 1936. 6070

Darujte za Pomožno akcijo!

Nastavljenci Velike kavarne javljamo žalostno vest, da je bil naš dobri, nepozabni sotrudnik, gospod

Franc Schmidt

natakar

nenadoma in vse prezgodaj odpoklican v večno kraljestvo.

Nastavljenci Velike kavarne.

S cesarskega prestola v blaznico

71

Vaza se je razbila na tisoč koscev. Kako lepo zveni zvok razbitih črepinj!

Globoka noč je legla na Šarlotino pamet.

Redko, zelo redko se vrstijo kratki, svetli trenotki. In tako prehajajo leta.

Napoči tretji marec 1879. Napoleon III., ta »Belcebub« v očeh blazne Šarlote, je že pokojni. Komaj za dve leti je preživel svoje cesarstvo.

Šarlota pa še vedno živi v gradu Tervueren. Stanuje v prvem nadstropju, okna pa so opremljena s popolnoma finimi rešetkami. Blazno cesarico so morali spraviti za te rešetke, ker hoče Šarlota stalno »leteti«. Bila je vedno nevarnost, da pri tem »letenju« ne strmoglavi skozi okno.

Tervueren v plamenih.

V pritličju pod balkonom grada Tervueren se nahaja prostor za pranje in za čiščenje ter za pripravljanje perila.

Vreme je krasno, otožni čuvarji dvorca pa se hočejo nekoliko porazveseliti. Upravitelj dvorca se je podal v sosednjo vas na ples. Vreme je hladno in vlažno. Perilo se noče sušiti. Služkinje kurijo močneje kakor običajno. Posel je že zdavna končan, peč še vedno gori. Plamen narašča od trenotka do trenotka, ozračje postaja vedno bolj vroče.

Ob pol 6. uri zjutraj vstopi neka služkinja in odpre vrata ter okno. Nastane prepih, veter udari v prostor, v trenotku je vse v plamenu.

Veliko vznemirjenje. Dvorska gospa, Šarlotina kuharica Madam Moreau, steče bosa skozi dim v spalnico blazne cesarice.

Šarlota je že budna. Vsa je prestrašena. Ne morejo je pa spraviti iz sobe.

»Tu je tako lepo, tako toplo, prijetno in tako svetlo! Kako lepo plamte plameni. Kako prasketa tam okoli. Kaj hočete pravzaprav od mene? Pustite me! Da bi šla iz postelje? Ne, pustite me, poglejte, kako je lepo. Ne, ne, nočem niti čevljev niti nogavic. Kaj? Vi me vlečete? Vi silite cesarsko veličanstvo? Nasilje! Na kolena, na kolena, kakor se spodobi! Na pomoč! Ubiti me hočejo! Na pomoč!« Tako vpije Šarlota in ni je mogoče spraviti iz spalnice. Nevarnost bližajočih se plamenov pa je vse večja.

Tedaj si služinčad pomaga s prevaro.

»Saj je Vaše Veličanstvo samo naročilo, da Vas spravimo na drugo mesto!«

»Ah, tako! To je potem nekaj povsem drugega.«

Šarlota dovoli, da jo oblečejo. Nato jo odpeljejo.

V zadnjem trenotku...

Je že skrajni čas. Plameni in dim so že prodrli preko stopnišča. V zadnjem trenotku so jo prepeljali na vrt. Ves levi trakt dvora je že v ognju.

Plameni so uničili vse Šarlotine osebne spomine, razne druge stvari in slike. Šarlota tega ne ve. Nič se ne briga za to, kaj ji govori spremstvo. Šarlota vživa v ognju in plamenih.

Tedaj se pa nenadoma spomni Maksimilijana, ki da je v dvoru. »Zgorel bo.« Tudi to so napravili »oni«, zastrupljevalci in požigalci.

(Dalje sledi.)

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., prestavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru